

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΛΑΚΕΝ

14 ΚΑΙ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001

1. Τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση καθιερώνει το ενιαίο νόμισμά της και η διεύρυνσή της καθίσταται πλέον αμετάκλητη και αρχίζει μια σημαντική για το μέλλον της συζήτηση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2001 δίνει νέα ώθηση για να ενισχυθεί η δυναμική για την ολοκλήρωσή της.
2. Πριν από τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή απόψεων με την Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κα Nicole Fontaine, σχετικά με τα κυριότερα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

I. ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Δήλωση του Λάκεν

3. Εν συνεχεία των συμπερασμάτων της Νίκαιας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη δήλωση που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα I. Η δήλωση αυτή και οι προοπτικές που ανοίγει σηματοδοτούν για τον πολίτη ένα αποφασιστικό βήμα προς μια Ένωση απλούστερη, ισχυρότερη στην επιδίωξη των βασικών στόχων της και με εντονότερη παγκόσμια παρουσία. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η προετοιμασία της προσεχούς Διακυβερνητικής Διάσκεψης με όσο το δυνατόν μεγαλύτερο εύρος και διαφάνεια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να συγκαλέσει μια Συνέλευση, υπό την προεδρία του κ. V. Giscard d'Estaing και αντιπροέδρους τους κ.κ. G. Amato και J.L. Dehaene. Στη Συνέλευση θα συμμετάσχουν όλες οι υποψήφιες χώρες. Παράλληλα με τις εργασίες της Συνέλευσης, θα οργανωθεί ένα Φόρουμ με το οποίο θα λάβει συγκεκριμένη μορφή και θα διευρυνθεί η δημόσια συζήτηση που έχει ήδη αρχίσει σχετικά με το μέλλον της Ένωσης.
4. Παράλληλα με τις εργασίες της Συνέλευσης, είναι ήδη δυνατή η λήψη ορισμένων μέτρων χωρίς τροποποίηση των Συνθηκών. Στα πλαίσια αυτά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη λευκή βίβλο της Επιτροπής σχετικά με τη διακυβέρνηση, καθώς και για την πρόθεση του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου να υποβάλει, πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης, προτάσεις με στόχο την προσαρμογή των δομών και της λειτουργίας του Συμβουλίου στις ανάγκες της διεύρυνσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στη Σεβίλλη, θα συναγάγει επιχειρησιακά συμπεράσματα. Τέλος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποδέχεται ευνοϊκά την τελική έκθεση της Συμβουλευτικής Ομάδας Υψηλού Επιπέδου (Ομάδα Mandelkern) όσον αφορά την ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων, καθώς και την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, η οποία θα πρέπει να οδηγήσει σε συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης κατά το πρώτο εξάμηνο του 2002.

Μετάβαση στο ευρώ

5. Η εισαγωγή την 1η Ιανουαρίου 2002 των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ αποτελεί την κορύφωση μιας ιστορικής διαδικασίας με αποφασιστική σημασία για την οικοδόμηση της Ευρώπης. Έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα ώστε η υλική εισαγωγή του ευρώ να στεφθεί από επιτυχία. Η δε χρησιμοποίηση του ευρώ στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές θα καταστεί ευχερέστερη. Η ζώνη του ευρώ συνιστά πλέον έναν πόλο σταθερότητας για τις χώρες που συμμετέχουν σ' αυτήν, καθώς τις προφυλάσσει από την κερδοσκοπία και τις οικονομικές διαταραχές. Ενισχύει την εσωτερική αγορά και συμβάλλει στη διατήρηση υγιών θεμελιωδών οικονομικών μεγεθών, ευνοώντας έτσι τη σταθερή ανάπτυξη. Από την άλλη πλευρά, το ευρώ συμβάλλει στη μεγαλύτερη προσέγγιση των πολιτών της Ένωσης μεταξύ τους, δίνοντας συγκεκριμένο χαρακτήρα και μεγαλύτερη προβολή στο ευρωπαϊκό εγχείρημα. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσφατη έκδοση από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενός κανονισμού με στόχο την ουσιαστική μείωση του κόστους των διασυνοριακών πληρωμών σε ευρώ.

Η ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας

6. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη δήλωση για την επιχειρησιακή ετοιμότητα της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II, καθώς και την έκθεση της Προεδρίας. Χάρης στη συνέχιση της ανάπτυξης της ΕΠΑΑ, την ενίσχυση των δυνατοτήτων της, τόσο των μη στρατιωτικών όσο και των στρατιωτικών, καθώς και τη δημιουργία των κατάλληλων δομών στο εσωτερικό της, και έπειτα από τις Διασκέψεις για τις στρατιωτικές και αστυνομικές δυνατότητες που πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες στις 19 Νοεμβρίου 2001, η Ένωση είναι πλέον ικανή να διεξάγει επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων. Η Ένωση είναι αποφασισμένη να οριστικοποιήσει γρήγορα τις ρυθμίσεις με το NATO. Οι ρυθμίσεις αυτές θα ενισχύσουν τις δυνατότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διεξαγωγή επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων που θα καλύπτουν το σύνολο των καθηκόντων του Πέτερσμπεργκ. Ομοίως, η εφαρμογή των ρυθμίσεων της Νίκαιας με τους εταίρους της θα ενισχύσει τα μέσα της Ένωσης για τη διεξαγωγή επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων. Η ανάπτυξη των διαθέσιμων μέσων και δυνατοτήτων θα επιτρέψει στην Ένωση να αναλαμβάνει σταδιακά όλο και περισσότερο πολυσύνθετες επιχειρήσεις.

Διεύρυνση

7. Το έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο «Επιτυχία της διεύρυνσης», οι τακτικές εκθέσεις και οι αναθεωρημένες εταιρικές σχέσεις για την προσχώρηση συνιστούν ένα ισχυρό πλαίσιο για την επιτυχία της ενταξιακής διαδικασίας, η οποία είναι πλέον αμετάκλητη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Βερολίνου καθόρισε το δημοσιονομικό πλαίσιο που καθιστά εφικτή τη διεύρυνση.

8. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών, επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στις διαπραγματεύσεις και καλύφθηκαν ορισμένες καθυστερήσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αποφασισμένη να φέρει μέχρι το τέλος του 2002 σε αίσιο πέρας τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τις υποψήφιες χώρες που είναι έτοιμες, ούτως ώστε αυτές οι χώρες να μπορέσουν να συμμετάσχουν ως μέλη στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2004. Οι υποψηφιότητες θα εξακολουθήσουν να κρίνονται βάσει ιδίων κριτηρίων, σύμφωνα με την αρχή της διαφοροποίησης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δηλώνει ότι συμφωνεί με την έκθεση της Επιτροπής η οποία εκτιμά ότι εάν διατηρηθεί ο σημερινός ρυθμός των διαπραγματεύσεων και των μεταρρυθμίσεων στις υποψήφιες χώρες, η Κύπρος, η Εσθονία, η Ουγγαρία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Τσεχική Δημοκρατία και η Σλοβενία θα είναι ενδεχομένως έτοιμες. Εκτιμά τις προσπάθειες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας και τις ενθαρρύνει να συνεχίσουν προς την κατεύθυνση αυτή. Προκειμένου να δοθεί μια ειδική υποστήριξη στις χώρες αυτές, απαιτείται ένα συγκεκριμένο πλαίσιο που θα περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα και προσαρμοσμένο «χάρτη πορείας», με στόχο την έναρξη, κατά το 2002, διαπραγματεύσεων με τις χώρες αυτές για όλα τα κεφάλαια.
9. Οι υποψήφιες χώρες πρέπει να συνεχίσουν δραστήρια τις προσπάθειές τους, προκειμένου ιδίως να φέρουν το διοικητικό και δικαστικό δυναμικό τους στο απαιτούμενο επίπεδο. Η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης τον Ιούνιο του 2002 έκθεση σχετικά με την εφαρμογή προγράμματος δράσης για την ενίσχυση των θεσμών.
10. Ο «χάρτης πορείας» που αποφασίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας εξακολουθεί να ισχύει πλήρως. Η Επιτροπή θα προτείνει ήδη από τις αρχές του 2002 κοινές θέσεις για τα κεφάλαια της γεωργίας, της περιφερειακής πολιτικής και των δημοσιονομικών θεμάτων, με βάση το σημερινό κερκτημένο και τις αρχές που αποφασίστηκαν στο Βερολίνο. Οι εργασίες για τη σύνταξη των συνθηκών προσχώρησης θα αρχίσουν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2002.
11. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τις πρόσφατες συναντήσεις των ηγετών της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας και τους ενθαρρύνει να συνεχίσουν τις εργασίες τους για την επίτευξη συνολικής λύσης υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, σε συμμόρφωση με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
12. Η Τουρκία έχει πραγματοποιήσει προόδους προς την κατεύθυνση της πλήρωσης των πολιτικών κριτηρίων που έχουν καθοριστεί για την προσχώρηση, ιδίως με την πρόσφατη τροποποίηση του συντάγματός της. Κατόπιν αυτών, η προοπτική έναρξης διαπραγματεύσεων για την προσχώρηση της Τουρκίας διαφαίνεται πλέον σαφέστερα. Η Τουρκία ενθαρρύνεται να συνεχίσει την πρόοδό της προς την κατεύθυνση της πλήρωσης τόσο των οικονομικών όσο και των πολιτικών κριτηρίων, ιδίως όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η προενταξιακή στρατηγική για την Τουρκία θα πρέπει να αποτελέσει ένα νέο στάδιο στην ανάλυση του βαθμού προετοιμασίας της για την ευθυγράμμιση με το κοινοτικό κερκτημένο.

II. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ 11ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Δράση της Ένωσης στο Αφγανιστάν

13. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την υπογραφή, στη Βόννη στις 5 Δεκεμβρίου 2001, της συμφωνίας περί του καθορισμού των προσωρινών ρυθμίσεων στο Αφγανιστάν μέχρις ότου αποκατασταθούν μόνιμοι πολιτειακοί θεσμοί. Καλεί δε όλες τις ομάδες των Αφγανών να εφαρμόσουν αυτή τη συμφωνία.
14. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει δεσμευτεί να συμμετάσχει στις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας να αποκατασταθεί η σταθερότητα στο Αφγανιστάν βάσει των αποτελεσμάτων της Διάσκεψης της Βόννης και των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Στα πλαίσια αυτά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την ανάπτυξη διεθνούς δύναμης ασφαλείας που θα έχει ως εντολή, βάσει απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, να συμβάλλει στην ασφάλεια των αφγανικών και διεθνών διοικητικών μηχανισμών που έχουν εγκατασταθεί στην Καμπούλ και τα περίχωρά της, καθώς και στη σύσταση και εκπαίδευση των νέων δυνάμεων ασφαλείας και ενόπλων δυνάμεων του Αφγανιστάν. Τα κράτη μέλη της Ένωσης εξετάζουν τη συμβολή τους στη δύναμη αυτή. Η συμμετοχή των κρατών μελών της Ένωσης στη διεθνή αυτή δύναμη σηματοδοτεί έντονα τη βούλησή τους να αναλάβουν αποτελεσματικότερα τις ευθύνες τους όσον αφορά τη διαχείριση κρίσεων, συμβάλλοντας έτσι στην σταθεροποίηση του Αφγανιστάν.
15. Λόγω του επιτακτικού χαρακτήρα των αναγκών του αφγανικού λαού, η ανθρωπιστική βοήθεια εξακολουθεί να αποτελεί άκρα προτεραιότητα. Η προώθηση της βοήθειας, ιδίως υπέρ των προσφύγων και των εκτοπισμένων, θα πρέπει να γίνεται ανάλογα με την εξέλιξη της κατάστασης και με τον πλέον αποτελεσματικό και συντονισμένο τρόπο. Η Ένωση έχει ήδη δεσμεύσει ή είναι έτοιμη να δεσμεύσει, για ανθρωπιστική βοήθεια, κονδύλιο 360 εκατομμ. ευρώ, εκ των οποίων τα 106 εκατομμ. από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

16. Είκοσι και πλέον έτη πολέμου και πολιτικής αστάθειας έχουν καταστρέψει τις δομές της αφγανικής κοινωνίας, έχουν αποδιοργανώσει εντελώς τη λειτουργία των θεσμών και των δημόσιων αρχών και, τέλος, έχουν προξενήσει ανυπολόγιστα δεινά στο λαό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα βοηθήσει τον αφγανικό λαό και τους νέους ηγέτες του να ανασυγκροτήσουν τη χώρα και να επιδιώξουν την ταχύτερη δυνατή επιστροφή στη δημοκρατία. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην κατάσταση των γυναικών. Για την αποκατάσταση και ανασυγκρότηση απαιτούνται στενή συνεργασία και συντονισμός σε διεθνές επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διόρισε τον κύριο Klaus-Peter Klaiβer ως ειδικό εντεταλμένο για το Αφγανιστάν υπό την αιγίδα του Υπάτου Εκπροσώπου για την ΚΕΠΠΑ. Η Ένωση θα συμποεδρεύσει στην πρώτη συνάντηση, στις 21 Δεκεμβρίου στις Βρυξέλλες, της διευθύνουσας ομάδας για την υποστήριξη της πολιτικής ανανέωσης στο Αφγανιστάν και τον καλύτερο συντονισμό των προσπαθειών των δωρητών εν όψει της υπουργικής διάσκεψης στο Τόκυο, τον Ιανουάριο του 2002. Κατά τις συνεδριάσεις αυτές, η Ένωση θα αναλάβει να συνεισφέρει στην κάλυψη των αναγκών, παράλληλα με τις Ηνωμένες Πολιτείες, τα αραβικά κράτη και την Ιαπωνία.

Καταπολέμηση της τρομοκρατίας

17. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβεβαιώνει την απόλυτη αλληλεγγύη της προς τον αμερικανικό λαό και τη διεθνή κοινότητα στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας με πλήρη σεβασμό των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης που αποφασίστηκε στις 21 Σεπτεμβρίου διεξάγεται σύμφωνα με το καθορισθέν χρονοδιάγραμμα. Η μέχρι τώρα πρόοδος δείχνει ότι οι στόχοι θα επιτευχθούν. Η συμφωνία για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποτελεί αποφασιστική πρόοδο. Ο κοινός ορισμός των τρομοκρατικών πράξεων, η κατάρτιση καταλόγων τρομοκρατών και τρομοκρατικών οργανώσεων, ομάδων και οντοτήτων, η συνεργασία μεταξύ ειδικευμένων υπηρεσιών καθώς και οι κανόνες που εγκρίθηκαν για τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων κατόπιν της απόφασης 1373 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, συνιστούν συγκεκριμένες απαντήσεις για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προβούν τάχιστα στην εκπόνηση προγράμματος για τη βελτίωση της συνεργασίας των κρατών μελών όσον αφορά την επαπειλούμενη χρήση βιολογικών και χημικών όπλων· η συνεργασία αυτή θα ενταχθεί στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Πολιτικής Προστασίας.
18. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών των τρομοκρατικών επιθέσεων της 11ης Σεπτεμβρίου στον τομέα της αεροπορίας, προκειμένου να δοθεί ταχεία και συντονισμένη απάντηση όλων των κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίηση του για τον καθορισμό κοινής θέσης του Συμβουλίου σχετικά με τον κανονισμό για την αεροπορική ασφάλεια.

III. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές

19. Η οικονομία της Ένωσης διανύει μια περίοδο βραδείας οικονομικής ανάπτυξης και αβεβαιότητας εξαιτίας των συνδυασμένων επιπτώσεων της γενικής επιβράδυνσης και της μείωσης της ζήτησης. Αναμένεται, ωστόσο, σταδιακή ανάκαμψη κατά τη διάρκεια του 2002. Το διαθέσιμο εισόδημα αυξάνεται λόγω της πτώσης του πληθωρισμού και των φορολογικών ελαφρύνσεων σε διάφορες χώρες. Η δημοσιονομική πολιτική αποσκοπεί στη διατήρηση υγιών δημόσιων οικονομικών. Όλα αυτά προκαλούν μια μακροπρόθεσμη πτώση των επιτοκίων, η οποία θα συμβάλει στη στήριξη της ζήτησης. Η πρόοδος που έχει ήδη επιτευχθεί προς την κατεύθυνση της δημοσιονομικής ισορροπίας στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα επιτρέψει στη δημοσιονομική πολιτική να διαδραματίσει θετικό ρόλο για την καταπολέμηση της επιβράδυνσης χάρη στους αυτόματους σταθεροποιητές, χωρίς να απομακρύνεται από το στόχο της μεσοπρόθεσμης ισορροπίας. Η εμπιστοσύνη πρέπει να στηριχθεί στη συνεπή εφαρμογή της στρατηγικής για την οικονομική πολιτική, όπως ορίζεται στους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών (ΓΠΟΠ), βασικοί άξονες των οποίων είναι η μακροοικονομική σταθερότητα και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με στόχο να ενισχυθεί η δημιουργία θέσεων απασχόλησης και το δυναμικό οικονομικής ανάπτυξης της Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την έκθεση του Συμβουλίου ECOFIN για την φορολογία των εισοδημάτων από αποταμιεύσεις.
20. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκβαση της Υπουργικής Διάσκεψης στη Ντόχα, η οποία σηματοδότησε την έναρξη ενός νέου κύκλου συνολικών εμπορικών διαπραγματεύσεων, βασισμένου σε μια ισόρροπη προσέγγιση μεταξύ ελεύθερων συναλλαγών και κανονιστικών ρυθμίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των αναπτυσσόμενων χωρών και ενισχύοντας την ικανότητά τους να αναπτυχθούν. Η Ένωση είναι αποφασισμένη να προωθήσει την κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση του κύκλου των διαπραγματεύσεων.

Η στρατηγική της Λισσαβώνας

21. Κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης στις 15 και 16 Μαρτίου 2002 θα προβούμε σε ανασκόπηση της προόδου που θα έχουμε σημειώσει στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου της Λισσαβώνας να γίνουμε, έως το 2010, η δυναμικότερη οικονομία της γνώσης παγκοσμίως, με πλήρη απασχόληση και αυξημένα επίπεδα κοινωνικής συνοχής, και θα συμφωνήσουμε για συγκεκριμένα βήματα ως προς τις δράσεις προτεραιότητας που θα πρέπει να αναλάβουμε για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής. Η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης καθιστά σημαντικότερη παρά ποτέ την ανάγκη να πραγματοποιηθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν στη Λισσαβόνα και τη Στοκχόλμη και να καταδειχθεί ότι το πρόγραμμα των εργασιών μας για τα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα και την αειφόρο ανάπτυξη διατηρεί τη σπουδαιότητά του για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης. Για την αξιολόγηση της προόδου μας και την εστίαση της δράσης μας θα πρέπει να χρησιμοποιούμε τους διαρθρωτικούς δείκτες που συμφωνήσαμε. Προκειμένου να δοθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πλήρης εικόνα της κατάστασης και να εξασφαλιστεί η συνοχή των αποφάσεών του, οι διάφορες προπαρασκευαστικές διαδικασίες θα πρέπει να έχουν ως κατάληξη το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
22. Μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης, έχει σημειωθεί πρόοδος στις διάφορες πτυχές της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Ύστερα από τριάντα χρόνια συζητήσεων, επιτεύχθηκε συμφωνία σχετικά με την ευρωπαϊκή εταιρία. Συμφωνίες επιτεύχθηκαν επίσης όσον αφορά την ελευθέρωση των ταχυδρομικών υπηρεσιών καθώς και τη δέσμη οδηγιών για τις τηλεπικοινωνίες. Η θέσπιση σειράς οικονομικών και κοινωνικών διαρθρωτικών δεικτών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται δείκτες για την ποιότητα της απασχόλησης και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και βασικών δεικτών για την αειφόρο ανάπτυξη, θα δώσει μια πιο σαφή εικόνα των επιδόσεων κάθε κράτους μέλους. Η Επιτροπή θα τους χρησιμοποιήσει ως βάση για την εκπόνηση της συγκεκριουλευτικής της έκθεσης που θα υποβληθεί τον Ιανουάριο του 2002.

Απασχόληση

23. Στόχος της στρατηγικής της Λισσαβώνας είναι να μπορέσει η Ένωση να ανακτήσει τις προϋποθέσεις για πλήρη απασχόληση. Πρέπει να επιταχυνθούν οι προσπάθειες για να επιτευχθεί έως το 2010 το ποσοστό απασχόλησης του 70% που συμφωνήθηκε στη Λισσαβόνα. Αυτός πρέπει να είναι ο πρώτος στόχος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Οι κοινωνικοί εταίροι εξέφρασαν, κατά την κοινωνική Διάσκεψη Κορυφής της 13ης Δεκεμβρίου 2001, την προθυμία τους για ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου με την από κοινού εκπόνηση ενός πολυετούς προγράμματος εργασίας, πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του τέλους 2002. Έδωσαν επίσης έμφαση στην ανάγκη ανάπτυξης και καλύτερης διάρθρωσης της τριμερών διαβουλεύσεων επί των διαφόρων πτυχών της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Συμφωνήθηκε ότι μια τέτοια κοινωνική Διάσκεψη Κορυφής θα πραγματοποιείται του λοιπού πριν από κάθε εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσυπογράφει τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στο Συμβούλιο σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση το 2002, τις συστάσεις που απευθύνονται σε ένα έκαστο κράτος μέλος και την κοινή έκθεση για την κατάσταση της απασχόλησης. Οι αποφάσεις αυτές μαρτυρούν τη βούληση της Ένωσης, παρά την παγκόσμια οικονομική επιβράδυνση, να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη διαρθρωτική μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας καθώς και την επιδίωξη των στόχων της για την πλήρη απασχόληση και την ποιότητα της απασχόλησης.

Συγκεκριμενοποίηση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου

25. Στον τομέα της κοινωνικής νομοθεσίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την πολιτική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την οδηγία «ενημέρωση/διαβούλευση με τους εργαζόμενους» και την πολιτική συμφωνία του Συμβουλίου για μια κοινή θέση σχετικά με την οδηγία «προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη». Επιμένει δε στη σημασία που έχει η πρόληψη και επίλυση των κοινωνικών συγκρούσεων και ιδιαίτερα όσων εκτείνονται πέραν των εθνικών ορίων, με μηχανισμούς εκούσιας διαμεσολάβησης για τους οποίους καλείται η Επιτροπή να υποβάλει έγγραφο προβληματισμού.
26. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου καθώς και την κοινή έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας, οι οποίες θα αποτελέσουν αντικείμενο αξιολόγησης σε κοινοτικό επίπεδο όσον αφορά τις επιδόσεις τους και τις συνέπειές τους για τον ανταγωνισμό. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να ορίσει ένα πλαίσιο πολιτικής για τις κρατικές ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν επιφορτιστεί με την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ενδιαφέρον το γεγονός ότι λαμβάνεται υπόψη η αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών στους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών και στην ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση, καθώς επίσης και τον κατάλογο των δεικτών σχετικά με τις μισθολογικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών.
28. Η πρώτη κοινή έκθεση για την κοινωνική ένταξη και τον προσδιορισμό ενός συνόλου κοινών δεικτών αποτελούν σημαντικά στοιχεία της πολιτικής της Λισσαβώνας για την εξάλειψη της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται η υγεία και η στέγη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιμένει για την ανάγκη ενίσχυσης του στατιστικού μηχανισμού και καλεί την Επιτροπή να προωθήσει τη σταδιακή συμμετοχή των υποψήφιων χωρών στην εν λόγω διαδικασία.

29. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πολιτική συμφωνία σχετικά με την επέκταση του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους πολίτες τρίτων χωρών και καλεί το Συμβούλιο να θεσπίσει το συντομότερο δυνατόν τις αναγκαίες διατάξεις.
30. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε την κοινή έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας και της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής για τις συντάξεις. Η επάρκεια των συντάξεων, η βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων και ο εκσυγχρονισμός τους και η βελτίωση της πρόσβασης στις επικουρικές συντάξεις έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αντιμετώπιση των αναγκών όπως εξελίσσονται. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να υιοθετήσει μια παρόμοια προσέγγιση για την προετοιμασία της έκθεσης σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη και τη μέριμνα προς τους ηλικιωμένους, υπό το πρίσμα της ανακοίνωσης της Επιτροπής. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις επιπτώσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης των κρατών μελών.

Έρευνα και ανάπτυξη

31. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας υπενθύμισε τη σημασία της ενθάρρυνσης της καινοτομίας, ιδίως με τη δημιουργία κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, το οποίο θα έπρεπε να υφίσταται από το τέλος του 2001. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο «Εσωτερική Αγορά» να συνεδριάσει στις 20 Δεκεμβρίου προκειμένου να καταλήξει - λαμβάνοντας κυρίως υπόψη το έγγραφο της Προεδρίας και τις άλλες συμβολές των κρατών μελών - σε συμφωνία για ένα μέσο ευέλικτο, όσο το δυνατόν λιγότερο δαπανηρό, τηρώντας την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ των επιχειρήσεων των κρατών μελών και εξασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο ποιότητας.
32. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τον καθορισμό εκ μέρους του Συμβουλίου κοινής θέσης για το 6ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και ανάπτυξης που αποβλέπει στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας.
33. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι αποδίδει στρατηγική σημασία στο πρόγραμμα GALILEO και εκφράζει ικανοποίηση για την απόφαση που έλαβε στο Εδιμβούργο ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος να το χρηματοδοτήσει με ποσόν έως 550 εκατομμ. ευρώ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να συνεχίσει τις εργασίες του προκειμένου να μπορέσει να λάβει απόφαση σχετικά με τη χρηματοδότηση της αναπτυξιακής φάσης μέχρι τον Μάρτιο του 2002 και να θεσπίσει κανονισμό μέχρι τον Ιούνιο του 2002, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση ελέγχου της εταιρίας Price Waterhouse & Coopers.

Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής

34. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση την εκ μέρους του Συμβουλίου θέσπιση των βασικών περιβαλλοντικών δεικτών, οι οποίοι συμπληρώνουν τους κοινωνικούς και οικονομικούς διαρθρωτικούς δείκτες ενόψει της επόμενης συγκεφαλαιωτικής έκθεσης της Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αξιολογήσει, επί αυτής της βάσεως και για πρώτη φορά, την εφαρμογή της στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη κατά την προσεχή εαρινή σύνοδό του στη Βαρκελώνη.
35. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τα αποτελέσματα της Διάσκεψης του Μαρακές σχετικά με τις κλιματικές μεταβολές. Η Ένωση είναι αποφασισμένη να τηρήσει τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από το πρωτόκολλο του Κιότο και επιβεβαιώνει την επιθυμία της να τεθεί το πρωτόκολλο αυτό σε ισχύ πριν από την Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη του Γιοχάνεσμπουργκ, όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση σκοπεύει να εκπροσωπηθεί στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο.
36. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέβαλε προσπάθειες προκειμένου να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών της όσον αφορά την υγεία, την προστασία των καταναλωτών, την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει ιδιαίτερα τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας των Αερομεταφορών και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα. Η Επιτροπή θα υποβάλει το συντομότερο δυνατόν πρόταση για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια των Σιδηροδρόμων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την έγκριση διαφόρων κειμένων για την αύξηση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς της ασφάλειας των προϊόντων, της υπερχρέωσης, των προδιαγραφών για τα προϊόντα αίματος και της συνετής χρήσης των αντιμικροβιακών παραγόντων στην ιατρική.

IV. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

37. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει την προσήλωσή του στις πολιτικές κατευθύνσεις και τους στόχους του Τάμπερε και σημειώνει ότι, παρόλο που σημειώθηκε κάποια πρόοδος, πρέπει ωστόσο να δοθούν νέες ωθήσεις και προσανατολισμοί προκειμένου να καλυφθεί η καθυστέρηση σε ορισμένους τομείς. Η συχνότερη σύγκληση του Συμβουλίου «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις» θα συμβάλει στην επιτάχυνση των εργασιών. Είναι επίσης σημαντικό αφενός οι αποφάσεις που λαμβάνονται από την Ένωση να μεταφέρονται ταχέως στο εθνικό δίκαιο και αφετέρου οι συμβάσεις που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχτ να επικυρώνονται χωρίς καθυστέρηση.

Μια γνήσια κοινή πολιτική για το άσυλο και τη μετανάστευση

38. Παρά ορισμένα επιτεύγματα, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες, ο κανονισμός Eurodac και η οδηγία περί προσωρινής προστασίας, η πρόοδος που σημειώθηκε δεν ήταν τόσο ταχεία και ουσιαστική όσο προβλεπόταν. Επομένως, πρέπει να αναπτυχθεί μια νέα προσέγγιση.
39. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεσμεύεται να υιοθετήσει, βάσει των συμπερασμάτων του Τάμπερε και το συντομότερο δυνατόν, κοινή πολιτική στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, η οποία θα τηρεί την απαραίτητη ισορροπία μεταξύ της προστασίας των προσφύγων, σύμφωνα με τις αρχές της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, της θεμιτής προσδοκίας για καλύτερη ζωή και της ικανότητας υποδοχής της Ένωσης και των κρατών μελών της.
40. Μια πραγματική κοινή πολιτική για το άσυλο και τη μετανάστευση προϋποθέτει τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:
- Ενσωμάτωση της πολιτικής των μεταναστευτικών ροών στην εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, θα πρέπει να συναφθούν με τις συγκεκριμένες χώρες ευρωπαϊκές συμφωνίες επανεισδοχής, με βάση νέο κατάλογο προτεραιοτήτων και σαφές σχέδιο δράσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να αναπτυχθεί ένα σχέδιο δράσης βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την παράνομη μετανάστευση και την εμπορία ανθρώπων,
 - Ανάπτυξη ευρωπαϊκού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών για το άσυλο, τη μετανάστευση και τις χώρες καταγωγής. Εφαρμογή του Eurodac καθώς και κανονισμού για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της Σύμβασης του Δουβλίνου, με ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες,
 - Θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της διαδικασίας περί ασύλου, υποδοχής και οικογενειακής επανένωσης, συμπεριλαμβανομένων των συνοπτικών διαδικασιών όπου αυτό δικαιολογείται. Στους εν λόγω κανόνες πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι είναι αναγκαίο να παρέχεται βοήθεια προς τους αιτούντες άσυλο,
 - Κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων στον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων και του ρατσισμού.
41. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει, το αργότερο στις 30 Απριλίου 2002, τροποποιημένες προτάσεις σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου, την οικογενειακή επανένωση και τον κανονισμό «Δουβλίνο II». Εξάλλου, το Συμβούλιο καλείται να επισπεύσει τις εργασίες του για τα άλλα σχέδια που αφορούν τους κανόνες υποδοχής, τον ορισμό της έννοιας του «πρόσφυγα» και τις μορφές επικουρικής προστασίας.

Αποτελεσματικότερος έλεγχος των εξωτερικών συνόρων

42. Η καλύτερη διαχείριση του ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης θα συμβάλει στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, των παράνομων μεταναστευτικών δικτύων και της εμπορίας ανθρώπων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να καθορίσουν τους μηχανισμούς συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων και να μελετήσουν τις συνθήκες υπό τις οποίες θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός ή κοινές υπηρεσίες ελέγχου των εξωτερικών συνόρων. Ζητεί από το Συμβούλιο και από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για τη δημιουργία ενός κοινού συστήματος αναγνώρισης των θεωρήσεων και να εξετάσουν τη δυνατότητα σύστασης κοινών προξενικών γραφείων.

Eurojust και δικαστική και αστυνομική συνεργασία σε ποινικά θέματα

43. Η απόφαση για την ίδρυση της Eurojust (Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας) καθώς και η δημιουργία των απαιτούμενων μέσων για την αστυνομική συνεργασία, όπως η Ευρώπολ, της οποίας οι αρμοδιότητες ενισχύθηκαν, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία και η ειδική ομάδα (Task force) των Αρχηγών Αστυνομίας, συνιστούν σημαντική πρόοδο. Το Συμβούλιο καλείται να εξετάσει σύντομα την πράσινη βίβλο της Επιτροπής για μια ευρωπαϊκή εισαγγελική αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά νομικά συστήματα και τις διαφορετικές νομικές παραδόσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την ταχεία συγκρότηση ευρωπαϊκού δικτύου για την προώθηση της επιμόρφωσης των δικαστών, το οποίο θα χρησιμεύσει στην ανάπτυξη της εμπιστοσύνης μεταξύ των φορέων της δικαστικής συνεργασίας.

Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών

44. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να ενταθεί η καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ότι επείγει η έγκριση της σχετικής πρότασης της Επιτροπής πριν τα τέλη Μαΐου του 2002. Επιφυλάσσεται να λάβει νέες πρωτοβουλίες με βάση την ενδιάμεση έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης της Ένωσης για την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Εναρμόνιση των νομοθεσιών, αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης

45. Η απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης καθώς και ο κοινός ορισμός της τρομοκρατίας και των ελάχιστων ποινών αποτελούν σημαντική πρόοδο. Πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την υπέρβαση των δυσκολιών που συνδέονται με τις διαφορές των νομικών συστημάτων, ενθαρρύνοντας ιδίως την αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων τόσο σε αστικές όσο και σε ποινικές υποθέσεις. Η εναρμόνιση ιδίως του οικογενειακού δικαίου αποτέλεσε σημαντική πρόοδο για την κατάργηση των ενδιάμεσων διαδικασιών για την αναγνώριση ορισμένων δικαστικών αποφάσεων και, ειδικότερα, για τα δικαιώματα διασυνωριακών επισκέψεων των παιδιών.

V. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Μέση Ανατολή

46. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε τη δήλωση που εκτίθεται στο Παράρτημα III.

Δυτικά Βαλκάνια

47. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέλαβε πλήρως τις ευθύνες της προκειμένου να ενθαρρύνει και να βοηθήσει τις χώρες της περιοχής να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους στο πλαίσιο της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Η προοπτική της προσχώρησης και της βοήθειας που παρέχει η Ένωση αποτελούν βασικά στοιχεία τα οποία επιτρέπουν την προώθηση της διαδικασίας αυτής, με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δημοκρατικών αρχών και των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για το διορισμό του δόκτορα Erhard Busek ως Ειδικού Συντονιστή του Συμφώνου Σταθερότητας και ευχαριστεί τον προκάτοχό του κ. Bodo Hombach για τη σημαντικότερη συμβολή του στη σταθερότητα της περιοχής.
48. Η Ένωση θα συνεχίσει να συμβάλει στην ανασυγκρότηση και τη σταθερότητα της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, εμμένοντας ιδίως στην εφαρμογή της Συμφωνίας της Οχρίδας στο σύνολό της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις εκλογές της 17ης Νοεμβρίου στο Κοσσυφοπέδιο, οι οποίες σηματοδότησαν την έναρξη της διαδικασίας προσωρινής αυτονομίας προς όφελος όλων των κοινοτήτων και της σταθερότητας, σύμφωνα με την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας. Δίνει εντολή στον Υπάτο Εκπρόσωπο για την ΚΕΠΠΑ να ενθαρρύνει το διάλογο μεταξύ Βελιγραδίου και Ποντγκόριτσας με στόχο την εξεύρεση λύσης κατόπιν διαπραγματεύσεων για το καθεστώς ενός δημοκρατικού Μαυροβουνίου στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας.

Αφρική

49. Η υπουργική σύνοδος Ευρώπης-Αφρικής του Οκτωβρίου επαναβεβαίωσε την αλληλεγγύη της Ένωσης προς την αφρικανική ήπειρο καθώς και την προσήλωσή της στη διαδικασία διαλόγου που εγκαινιάστηκε στο Κάιρο το Μάιο του 2000. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποδέχεται με μεγάλο ενδιαφέρον τη Νέα Εταιρική Σχέση για την Ανάπτυξη της Αφρικής, την οποία εξήγγειλαν τον Ιούλιο αρκετοί Αφρικανοί αρχηγοί κρατών, γεγονός το οποίο μαρτυρεί την αποφασιστικότητά τους να ενσωματώσουν τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης, της ίδιας ευθύνης των αφρικανικών χωρών και των ανθρώπινων δικαιωμάτων σε όλες τις αναπτυξιακές πολιτικές των αφρικανικών κυβερνήσεων. Σχετικά με το θέμα αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τα αποτελέσματα της Διάσκεψης.
50. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει την πλήρη υποστήριξή του στις συμφωνίες της Λουσάκα και της Αρούσα, οι οποίες είναι οι μόνες που μπορούν να οδηγήσουν τις χώρες της περιοχής σε διαρκή συνεννόηση και πραγματική σταθεροποίηση. Στο πλαίσιο αυτό, εκφράζει την εκτίμησή του για τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να υπογράψει στις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 2002, με την προοπτική της επανάληψης του εσωτερικού διαλόγου στο Κονγκό, το εθνικό ενδεικτικό πρόγραμμα για τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, πράγμα που αποτελεί ισχυρό μήνυμα όσον αφορά τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέρ του συνόλου των πολιτών του Κονγκό.
51. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει εκ νέου τη μεγάλη του ανησυχία σχετικά με την επιδείνωση της κατάστασης στη Ζιμπάμπουε και απευθύνει έντονη έκκληση στην κυβέρνηση της Ζιμπάμπουε να λάβει αμέσως κάθε μέτρο που θα μπορούσε να βελτιώσει την κατάσταση, ιδίως ενόψει των διαβουλεύσεων που θα πραγματοποιηθούν εντός των ερχόμενων ημερών με βάση το άρθρο 96 της Σύμβασης του Κοτονού.

Ρωσία

52. Η Διάσκεψη Κορυφής των Βρυξελλών της 3ης Οκτωβρίου 2001 καθόρισε σημαντικούς προσανατολισμούς για την ουσιαστική εφαρμογή της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ένωσης και της Ρωσίας : καθορισμός της έννοιας του κοινού ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου, ενίσχυση του διαλόγου για την ενέργεια, ειδική θέση του Καλίνινγκραντ (ιδίως θέματα σχετικά με την κυκλοφορία και διέλευση προσώπων), εμπορικά θέματα, συμπεριλαμβανομένης της προσχώρησης της Ρωσίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύεται να συσφίξει τις σχέσεις της με τη Ρωσία και αναμένει ουσιαστική πρόοδο σε όλα τα ανωτέρω θέματα. Ο διάλογος για τα θέματα πολιτικής και ασφάλειας πρέπει να γίνει ουσιαστικός και να καταλήξει σε απτά αποτελέσματα. Αυτό θα πρέπει να συνεπάγεται την ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος (Δυτικά Βαλκάνια, Μέση Ανατολή). Θα πρέπει επίσης να διαρθρωθεί η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και της Ρωσίας, βάσει της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας, στους τομείς της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, της τρομοκρατίας και της λαθρομετανάστευσης.

Αναπτυξιακή συνεργασία

53. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί ότι η ύπαρξη καλύτερων οικονομικών και αναπτυξιακών προοπτικών μπορεί να προσφέρει μια σταθερότερη βάση για την ειρήνη και την ασφάλεια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εκπονήσουν έκθεση για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να βελτιωθεί ο συντονισμός των ευρωπαϊκών και διεθνών πολιτικών για την προώθηση της ανάπτυξης, ως συμβολή στη Διάσκεψη του Monterrey και στην Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής του Γιοχάνεσμπουργκ.
54. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποδέχεται με ικανοποίηση τη δέσμευση του Συμβουλίου να εξετάσει τα μέσα και το χρονοδιάγραμμα που θα επιτρέψουν σε κάθε κράτος μέλος να επιτύχει το στόχο του 0,7% του ΑΕΠ υπέρ της Δημόσιας Αναπτυξιακής Βοήθειας που έχουν καθορίσει τα Ηνωμένα Έθνη, καθώς και τη δέσμευσή του να συνεχίσει τις προσπάθειες για βελτίωση των μέσων συνεργασίας για την ανάπτυξη ιδίως στις χώρες που πλήττονται από κρίσεις ή συγκρούσεις.
55. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι είναι ανάγκη να πραγματοποιείται ταχύτερα η εκταμίευση των χρηματοδοτικών μέσων για την αναπτυξιακή βοήθεια. Επίσης, καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας ευρωμεσογειακής αναπτυξιακής τράπεζας.
56. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη διεξαγωγή, στις 30 Οκτωβρίου 2001, της Διάσκεψης για τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης καθώς και για την εντολή που δόθηκε στην Επιτροπή να αναλύσει τις σχετικές δημοσιονομικές πτυχές, και ειδικότερα τη μείωση του χρέους και τις εναλλακτικές μεθόδους χρηματοδότησης της ανάπτυξης.
57. Έως ότου υπάρξει συνολική συμφωνία για την έδρα των κοινοτικών οργανισμών, η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων και η Eurojust μπορούν να αρχίσουν τις εργασίες τους στις Βρυξέλλες και στη Χάγη αντίστοιχα. Στην περίπτωση δημιουργίας ευρωπαϊκής εισαγγελικής αρχής, η έδρα της θα ορισθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση της 8ης Απριλίου 1965.

VI. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

58. Το τραγικό δυστύχημα της σήραγγας του St Gothard, μετά από εκείνο της σήραγγας του Λευκού Όρους, υπενθυμίζει επιτακτικά ότι επείγει η λήψη μέτρων για τη μετάθεση των ροών μεταφοράς εμπορευμάτων από το οδικό στο σιδηροδρομικό δίκτυο. Η Επιτροπή θα υποβάλει το συντομότερο πρόταση-πλαίσιο για την τιμολόγηση της χρήσης των υποδομών και πρόταση για την ασφάλεια των σηράγγων. Ως προσωρινή λύση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση παράτασης του συστήματος των οικοσημείων, το οποίο προβλέπεται από το πρωτόκολλο αριθ. 9 της Πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, προκειμένου να καταστεί δυνατόν να κλείσει το κεφάλαιο «Μεταφορές» των ενταξιακών διαπραγματεύσεων πριν από το τέλος του έτους.

59. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεσμεύεται για την διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου πυρηνικής ασφάλειας στην Ένωση. Υπογραμμίζει την ανάγκη επιτήρησης της ασφάλειας και της προστασίας των πυρηνικών σταθμών. Ζητεί την υποβολή τακτικών εκθέσεων από τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών σε θέματα πυρηνικής ενέργειας, οι οποίοι θα πρέπει να βρίσκονται σε στενή επαφή με την Επιτροπή.

Επικύρωση της νέας απόφασης για τους ίδιους πόρους

60. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενημερώθηκε για το γεγονός, το οποίο του προκάλεσε ανησυχία, ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν έχει ακόμη επικυρωθεί η νέα απόφαση για τους ίδιους πόρους. Υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η τήρηση των προθεσμιών των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Βερολίνου και ζητεί από τα κράτη μέλη να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες επικύρωσης το συντομότερο δυνατό, ούτως ώστε να μπορέσει η νέα οδηγία για τους ίδιους πόρους να τεθεί σε εφαρμογή χωρίς καθυστέρηση.
61. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έλαβε υπό σημείωση τα έγγραφα και τις εκθέσεις που του υποβλήθηκαν, καθώς και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου που περιλαμβάνονται σε αυτά (πρβ. Παράρτημα IV). Καλεί τα θεσμικά όργανα να μεριμνήσουν χωρίς καθυστέρηση για τη συνέχεια που θα δοθεί σε αυτά, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη, ενδεχομένως, τις πολιτικές κατευθύνσεις των ανά χείρας συμπερασμάτων.
-

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΛΑΚΕΝ
14 ΚΑΙ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα I	Δήλωση του Λάκεν για το μέλλον της Ευρωπαϊκής ΈνωσηςΣελίδα 19
Παράρτημα II	Δήλωση για την επιχειρησιακή ετοιμότητα της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυναςΣελίδα 27
Παράρτημα III	Δήλωση για την κατάσταση στη Μέση ΑνατολήΣελίδα 30
Παράρτημα IV	Έγγραφα που υποβλήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του ΛάκενΣελίδα 32

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΛΑΚΕΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

I. Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΕ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Επί αιώνες ολόκληρους λαοί και κράτη προσπαθούσαν με τον πόλεμο και τα όπλα να αποκτήσουν τον έλεγχο της ευρωπαϊκής ηπείρου. Η εξασθενημένη από δύο αιματηρούς πολέμους και από την αποδυνάμωση της θέσης της στον κόσμο ήπειρος είδε να κερδίζει έδαφος η ιδέα ότι μόνο με την ειρήνη και τη συνεργασία μπορεί να γίνει πραγματικότητα το όνειρο μιας ισχυρής και ενιαίας Ευρώπης. Για να εξορκιστούν οριστικά οι δαίμονες του παρελθόντος, η αρχή έγινε με τη δημιουργία της Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα. Αργότερα προστέθηκαν και άλλες οικονομικές δραστηριότητες όπως η γεωργία. Τέλος, συστάθηκε μια μεγάλη και ενιαία αγορά αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, στην οποία προστέθηκε το 1999 το ενιαίο νόμισμα. Την 1η Ιανουαρίου 2002 το ευρώ θα γίνει καθημερινή πραγματικότητα για 300 εκατομμύρια Ευρωπαίους πολίτες.

Δημιουργήθηκε, έτσι, βήμα-βήμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην αρχή, επρόκειτο περισσότερο για ένα σχήμα συνεργασίας οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα. Πριν από μια εικοσαετία, με τις πρώτες άμεσες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενισχύθηκε σημαντικά η δημοκρατική νομιμοποίηση, η οποία μέχρι τότε βασιζόταν αποκλειστικά στο Συμβούλιο. Κατά την τελευταία δεκαετία, τέθηκαν οι βάσεις και για μια πολιτική ένωση και ξεκίνησε η συνεργασία στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής, της απασχόλησης, του ασύλου, της μετανάστευσης, της αστυνομίας, της δικαιοσύνης, της εξωτερικής πολιτικής και μιας κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Το εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επιτύχει. Εδώ και περισσότερο από μισό αιώνα η Ευρώπη ζει ειρηνικά. Μαζί με τη Βόρειο Αμερική και την Ιαπωνία, η Ένωση ανήκει στις τρεις πλέον ευημερούσες περιοχές του πλανήτη. Μέσω δε της αμοιβαίας αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής των καρπών της οικονομικής ανάπτυξης, ανέβηκε θεαματικά το επίπεδο της ευημερίας στις ασθενέστερες περιοχές της Ένωσης, οι οποίες κάλυψαν μεγάλο μέρος της καθυστέρησής τους.

Τώρα όμως, πενήντα χρόνια μετά τη σύστασή της, η Ένωση βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι, σε μια καθοριστική στιγμή της ύπαρξής της. Η ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι προ των πυλών. Η Ένωση πρόκειται να διευρυνθεί με περισσότερα από δέκα νέα, κυρίως κεντροευρωπαϊκά και ανατολικοευρωπαϊκά κράτη μέλη, κλείνοντας έτσι οριστικά ένα από τα μελανότερα κεφάλαια της ευρωπαϊκής ιστορίας: τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και τον μετέπειτα τεχνητό διαχωρισμό της ηπείρου. Η Ευρώπη βρίσκεται, επιτέλους, καθοδόν για να γίνει, χωρίς αιματοχυσίες, μια μεγάλη οικογένεια. Η αληθινή αυτή μετάλλαξη απαιτεί, όπως είναι ευνόητο, μια διαφορετική προσέγγιση από εκείνη που ακολούθησαν προ πενήνταετίας τα έξι ιδρυτικά κράτη.

Η ευρωπαϊκή δημοκρατική πρόκληση

Συγχρόνως, η Ένωση αντιμετωπίζει μια διπλή πρόκληση, τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων της.

Εντός της Ένωσης πρέπει να επιδιωχθεί η προσέγγιση μεταξύ των πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμών. Αναμφίβολα, οι πολίτες στηρίζουν τους μεγάλους στόχους της Ένωσης, αλλά δεν τους είναι πάντα ορατή η σχέση μεταξύ των στόχων αυτών και της καθημερινής δράσης της Ένωσης. Ζητούν από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να είναι λιγότερο δύσχρηστοι και άκαμπτοι και κυρίως να καταστούν αποτελεσματικότεροι και διαφανέστεροι. Πολλοί θεωρούν, επίσης, ότι η Ένωση θα πρέπει να ασχολείται περισσότερο με τα μελήματα που τους απασχολούν, και όχι να υπεισέρχεται σε λεπτομέρειες για θέματα τα οποία από τη φύση τους θα ήταν καλύτερα να αφεθούν στους αιρετούς άρχοντες των κρατών μελών και των περιφερειών. Μερικοί αντιλαμβάνονται αυτό το γεγονός ακόμη και ως απειλή για την ταυτότητά τους. Αλλά ίσως ακόμη πιο σπουδαίο είναι το γεγονός ότι οι πολίτες αισθάνονται ότι όλα διεξάγονται συχνά ερήμην τους και επιθυμούν περισσότερο δημοκρατικό έλεγχο.

Ο νέος ρόλος της Ευρώπης στον κόσμο της παγκοσμιοποίησης

Εκτός των συνόρων της, η Ευρωπαϊκή Ένωση έρχεται αντιμέτωπη με τον ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο της παγκοσμιοποίησης. Μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου υπήρχε η εντύπωση ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα θα ζούσαμε σε μια σταθερή παγκόσμια τάξη, χωρίς συγκρούσεις. Θεμέλιό της θα ήταν τα δικαιώματα του ανθρώπου. Ωστόσο, μόλις λίγα χρόνια αργότερα, η βεβαιότητα αυτή έχει χαθεί. Η 11η Σεπτεμβρίου μας άνοιξε απότομα τα μάτια. Ο εχθρός δεν έχει εξαφανιστεί. Ο θρησκευτικός φανατισμός, ο εθνοτικός εθνικισμός, ο ρατσισμός, η τρομοκρατία εντείνονται, εξακολουθώντας να βρίσκουν πεδίο ανάπτυξης στις περιφερειακές συγκρούσεις, τη φτώχεια και την υπανάπτυξη.

Ποιος είναι ο ρόλος της Ευρώπης στο νέο αυτό κόσμο; Δεν πρέπει η Ευρώπη, τώρα που είναι επιτέλους ενωμένη, να αναλάβει ηγετική θέση στη νέα πλανητική τάξη, τη θέση μιας δύναμης που μπορεί και να διαδραματίσει σταθεροποιητικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και να δείξει την κατεύθυνση για την μελλοντική πορεία πολλών χωρών και λαών; Η Ευρώπη, ως ήπειρος των ανθρωπιστικών αξιών, της Μάγκνα Κάρτα, της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων, της γαλλικής επανάστασης, της πτώσης του Τείχους του Βερολίνου, η ήπειρος της ελευθερίας, της αλληλεγγύης και πάνω από όλα της ποικιλομορφίας, έννοιας που εγκλείει το σεβασμό των γλωσσών, των πολιτισμών και των παραδόσεων του άλλου. Το μοναδικό σύνορο που χαράσσει η Ευρωπαϊκή Ένωση αφορά τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Η Ένωση είναι ανοικτή μόνο για χώρες που σέβονται ορισμένες θεμελιώδεις αξίες, όπως τις ελεύθερες εκλογές, τα δικαιώματα των μειονοτήτων και το κράτος δικαίου.

Τώρα που ο ψυχρός πόλεμος έχει τελειώσει και ζούμε σε ένα παγκοσμιοποιημένο αλλά και κατακερματισμένο κόσμο, η Ευρώπη πρέπει να επωμισθεί τις ευθύνες της όσον αφορά τη διακυβέρνηση της παγκοσμιοποίησης. Ο ρόλος που πρέπει να διαδραματίσει είναι ο ρόλος μιας δύναμης που δρα αποφασιστικά εναντίον κάθε βίας, κάθε τρομοκρατίας, κάθε φανατισμού, αλλά και η οποία δεν κλείνει τα μάτια μπροστά στην αδικία που ταλανίζει τον πλανήτη. Με λίγα λόγια, μια δύναμη η οποία επιθυμεί να μεταβάλει τις παγκόσμιες σχέσεις κατά τρόπον ώστε να αποφέρουν οφέλη όχι μόνο στις πλούσιες αλλά και στις φτωχότερες χώρες. Μια δύναμη που θέλει να εντάξει την παγκοσμιοποίηση σε ηθικό πλαίσιο, ώστε να βασίζεται στην αλληλεγγύη και την αειφόρο ανάπτυξη.

Οι προσδοκίες των ευρωπαίων πολιτών

Η εικόνα μιας δημοκρατικής Ευρώπης που δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο, ανταποκρίνεται απόλυτα στις επιθυμίες των πολιτών, οι οποίοι έχουν δείξει συχνά ότι επιθυμούν μεγαλύτερο ρόλο της Ένωσης σε θέματα δικαιοσύνης και ασφάλειας, καταπολέμησης της διασυνοριακής εγκληματικότητας, ελέγχου των μεταναστευτικών ροών, υποδοχής των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων από περιφερειακές ζώνες συγκρούσεων. Ζητούν επίσης την επίτευξη αποτελεσμάτων στο πεδίο της απασχόλησης και στον αγώνα κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και στον τομέα της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Απαιτούν συνολική αντιμετώπιση της ρύπανσης του περιβάλλοντος, των κλιματικών μεταβολών, της ασφάλειας των

τροφίμων. Διεθνών προβλημάτων, δηλαδή, για τα οποία γνωρίζουν ενστικτωδώς ότι δεν είναι δυνατόν να επιλυθούν παρά μόνο με αμοιβαία συνεργασία. Και παρομοίως, επιθυμούν περισσότερη Ευρώπη σε θέματα εξωτερικών υποθέσεων, ασφάλειας και άμυνας, με άλλα λόγια, καλύτερα συντονισμένη δράση για την καταπολέμηση των εστιών ανάφλεξης μέσα και γύρω από την Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο.

Συγχρόνως, οι πολίτες πιστεύουν ότι η Ένωση είναι υπερβολικά γραφειοκρατική σε διάφορους άλλους τομείς. Κατά το συντονισμό του οικονομικού, χρηματοπιστωτικού ή δημοσιονομικού περιβάλλοντος, πρέπει να παραμείνει ως ακρογωνιαίος λίθος η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και του ενιαίου νομίσματος, χωρίς να θιγεί η ιδιαιτερότητα των κρατών μελών. Οι εθνικές και περιφερειακές διαφορές είναι συχνά αποτέλεσμα της ιστορίας ή της παράδοσης και αποτελούν στοιχείο εμπλουτισμού. Με άλλα λόγια, πέρα από τη «χρηστή διακυβέρνηση», το ζητούμενο είναι να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες και όχι νέες ανελαστικότητες. Αυτό που χρειάζεται είναι περισσότερα αποτελέσματα, καλύτερες απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα και όχι ένα ευρωπαϊκό υπερκράτος ή ευρωπαϊκά Θεσμικά Όργανα που ασχολούνται με τα πάντα.

Με λίγα λόγια, ο πολίτης ζητάει μια σαφή, διάφανη, αποτελεσματική, δημοκρατική, κοινοτική πολιτική η οποία θα συντελέσει σε μια Ευρώπη που θα δείχνει την κατεύθυνση για τη μελλοντική πορεία του κόσμου. Μια πολιτική που παράγει συγκεκριμένα αποτελέσματα, δηλαδή περισσότερες θέσεις απασχόλησης, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, λιγότερη εγκληματικότητα, ποιοτική παιδεία και καλύτερη περίθαλψη. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι, γι' αυτό, η Ευρώπη έχει ανάγκη από ανανέωση των θεμελίων της και μεταρρύθμιση.

II. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΕ ΜΙΑ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ένωση πρέπει να γίνει περισσότερο δημοκρατική, διαφανής και αποτελεσματική. Και πρέπει να βρει την απάντηση σε τρεις θεμελιώδεις προκλήσεις: Πώς θα επιτευχθεί η προσέγγιση μεταξύ των πολιτών, και κατά κύριο λόγο των νέων, και του ευρωπαϊκού εγχειρήματος καθώς και των ευρωπαϊκών θεσμών; Πώς θα διαρθρωθεί ο πολιτικός βίος και ο ευρωπαϊκός πολιτικός χώρος σε μια διευρυμένη Ένωση; Πώς θα καταστεί η Ένωση παράγοντας σταθερότητας και πρότυπο για τον νέο πολυπολικό κόσμο; Προκειμένου να δοθούν απαντήσεις, πρέπει να τεθούν κάποια πιο συγκεκριμένα ερωτήματα.

Καλύτερος καταμερισμός και προσδιορισμός αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι πολίτες τρέφουν συχνά προσδοκίες έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες δεν εκπληρώνονται πάντα· τανάπαλιν, οι πολίτες έχουν μερικές φορές την εντύπωση ότι η Ένωση αναλαμβάνει πάρα πολλά σε πεδία όπου η παρέμβασή της δεν είναι απολύτως απαραίτητη. Αυτό είναι ένα θέμα που αφορά τη διασαφήνιση και την απλούστευση του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, καθώς και τη ρύθμισή του υπό το πρίσμα των νέων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση. Μπορεί δε να σημαίνει την επιστροφή καθηκόντων στα κράτη μέλη, αλλά και την ανάθεση νέων αποστολών στην Ένωση ή τη διεύρυνση υφιστάμενων αρμοδιοτήτων, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την ισοτιμία όλων των κρατών μελών, καθώς και την αλληλεγγύη μεταξύ τους.

Μια πρώτη σειρά ερωτημάτων που πρέπει να τεθούν είναι πώς μπορούμε να καταστήσουμε διαφανέστερο τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων. Μπορούμε, προς τούτο, να κάνουμε σαφή διαφοροποίηση μεταξύ τριών ειδών αρμοδιοτήτων: τις αποκλειστικές αρμοδιότητες της Ένωσης, τις αρμοδιότητες των κρατών μελών και τις κοινές αρμοδιότητες Ένωσης και κρατών μελών;

Σε ποιο επίπεδο ασκούνται οι αρμοδιότητες κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο; Πώς θα εφαρμοστεί εν προκειμένω η αρχή της επικουρικότητας; Δεν πρέπει να διευκρινισθεί ότι οποιαδήποτε αρμοδιότητα δεν ανατίθεται στην Ένωση από τις συνθήκες ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών; Και τι συνέπειες έχει αυτό;

Η δεύτερη σειρά ερωτημάτων έχει ως στόχο να εξετάσει, εντός του ανανεωμένου αυτού πλαισίου και τηρώντας το κοινοτικό κεκτημένο, μήπως πρέπει να γίνουν αναδιατάξεις αρμοδιοτήτων. Με ποιο τρόπο μπορούν να ληφθούν εν προκειμένω ως κατευθυντήρια γραμμή οι προσδοκίες του πολίτη; Ποιες εντολές ανατίθενται κατ' αυτό τον τρόπο στην Ένωση; Και, από την άλλη πλευρά, ποια καθήκοντα είναι καλύτερο να αφεθούν στα κράτη μέλη; Ποιες είναι οι αναγκαίες τροποποιήσεις που θα πρέπει να επέλθουν στη συνθήκη όσον αφορά διάφορες πολιτικές; Πώς θα αναπτυχθεί, για παράδειγμα, μια συνεπέστερη, κοινή εξωτερική πολιτική και μια πολιτική άμυνας; Πρέπει να προσαρμοσθούν τα καθήκοντα του Πέτερσμπεργκ στα νέα δεδομένα; Επιθυμούμε να υιοθετήσουμε μια περισσότερο «ολοκληρωμένη προσέγγιση» όσον αφορά την αστυνομική και ποινική συνεργασία; Πώς θα ενισχυθεί ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών; Πώς μπορούμε να εντείνουμε τη συνεργασία στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, του περιβάλλοντος, της υγείας, της ασφάλειας τροφίμων; Όμως σ' αυτή την περίπτωση, μήπως θα πρέπει να ανατεθεί με σαφέστερο τρόπο η καθημερινή διαχείριση και εκτέλεση της πολιτικής της Ένωσης στα κράτη μέλη και, εφόσον το προβλέπει το Σύνταγμά τους, στις περιφέρειες; Δεν πρέπει να τους δοθούν εγγυήσεις ότι δεν θα θιγούν οι αρμοδιότητές τους;

Τίθεται τέλος το ζήτημα του πώς να εξασφαλιστεί ότι ο νέος καταμερισμός αρμοδιοτήτων δεν θα οδηγήσει σε υφέρπουσα διεύρυνση των εξουσιών της Ένωσης ή σε παρείσφρηση στο χώρο αποκλειστικής αρμοδιότητας των κρατών μελών και, όπου υπάρχει σχετική πρόβλεψη, των περιφερειών. Πώς θα ληφθεί συνάμα μέριμνα ώστε να μην ατονήσει η ευρωπαϊκή δυναμική; Διότι βεβαίως και στο μέλλον θα πρέπει να μπορεί η Ένωση να αντιδρά απέναντι σε νέες προκλήσεις και εξελίξεις και να μπορεί να δραστηριοποιείται σε νέα πεδία πολιτικής. Χρειάζεται μήπως να επανεξεταστούν προς τούτο τα άρθρα 95 και 308 της Συνθήκης με βάση το νομολογιακό κεκτημένο;

Απλούστευση των μέσων της Ένωσης

Σημασία δεν έχει μόνο το ποιος κάνει τι· εξίσου σημαντικό είναι και το πώς παρεμβαίνει η Ένωση, τί μέσα μεταχειρίζεται. Οι διαδοχικές τροποποιήσεις των Συνθηκών έχουν οδηγήσει σε μια πληθώρα νομικών μέσων, οι δε οδηγίες εξελίσσονται σταδιακά προς την κατεύθυνση της λεπτομερούς νομοθετικής ρύθμισης. Ως κύριο ζήτημα λοιπόν εν προκειμένω ανακύπτει το κατά πόσον θα πρέπει να περιγραφούν καλύτερα τα διάφορα μέσα της Ένωσης, και μήπως πρέπει να μειωθεί ο αριθμός τους.

Μ' άλλα λόγια, μήπως πρέπει να θεσμοθετηθεί διάκριση μεταξύ νομοθετικών και εκτελεστικών μέτρων; Χρειάζεται άραγε να περιοριστεί ο αριθμός νομοθετικών μέσων στα εξής τρία: άμεσα εφαρμοστέοι κανόνες δικαίου, πλαισιακή νομοθεσία και μη δεσμευτικές πράξεις (γνώμες, συστάσεις, ανοιχτός συντονισμός); Είναι ή όχι σκόπιμο να γίνεται συχνότερα χρήση πλαισιακής νομοθεσίας, η οποία να αφήνει στα κράτη μέλη μεγαλύτερα περιθώρια ελιγμών για την επίτευξη των τιθέμενων στόχων πολιτικής; Για ποιες αρμοδιότητες προσφέρονται περισσότερο τα μέσα του ανοιχτού συντονισμού και της αμοιβαίας αναγνώρισης; Παραμένει αφετηρία η αρχή της αναλογικότητας;

Περισσότερη δημοκρατία, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντλεί τη νομιμοποίησή της από τις δημοκρατικές αξίες που τη διαπνέουν, τους στόχους που επιδιώκει και τις αρμοδιότητες και τα μέσα που διαθέτει. Το ευρωπαϊκό

εγχείρημα όμως αντλεί επίσης τη νομιμοποίησή του από δημοκρατικούς, διαφανείς και αποτελεσματικούς θεσμούς και τα εθνικά κοινοβούλια προσφέρουν επίσης τη συμβολή τους στη νομιμότητα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Η δήλωση σχετικά με το μέλλον της Ένωσης που προσαρτάται στη Συνθήκη της Νίκαιας, υπογράμμισε ότι είναι ανάγκη να εξεταστεί ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Γενικότερα, τίθεται το ζήτημα των πρωτοβουλιών που μπορούμε να αναλάβουμε για την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού δημόσιου χώρου.

Το πρώτο ερώτημα που ανακύπτει – και ισχύει και για τα τρία Θεσμικά Όργανα – είναι πώς να ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμοποίηση και η διαφάνεια των υπαρχόντων θεσμών.

Πώς μπορεί να ενισχυθεί το κύρος και η αποτελεσματικότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής; Πώς πρέπει να ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής: από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή με άμεση εκλογή από τους πολίτες; Πρέπει άραγε να ενισχυθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Να διευρυνθεί το δικαίωμα συναπόφασης ή όχι; Πρέπει μήπως να επανεξεταστεί ο τρόπος εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Χρειάζεται άραγε να υπάρξει ευρωπαϊκή εκλογική περιφέρεια, ή εξακολουθούν να ενδείκνυνται οι εθνικές εκλογικές περιφέρειες; Μήπως μπορούν να συνδυαστούν τα δύο συστήματα; Μήπως πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος του Συμβουλίου; Το Συμβούλιο πρέπει να ενεργεί με τον ίδιο τρόπο στην εκτελεστική όπως και στη νομοθετική του λειτουργία; Μήπως οι συνεδριάσεις του, τουλάχιστον όταν ενεργεί ως νομοθετικό σώμα, πρέπει να γίνονται δημόσια, προς το συμφέρον της διαφάνειας; Πρέπει να έχει το κοινό μεγαλύτερη πρόσβαση στα έγγραφα του Συμβουλίου; Και τέλος, πώς θα εξασφαλιστεί η ισορροπία και ο αμοιβαίος έλεγχος των Θεσμικών Οργάνων;

Ένα δεύτερο ερώτημα, το οποίο συνδέεται επίσης με τη δημοκρατική νομιμοποίηση, αφορά το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων. Πρέπει μήπως να εκπροσωπούνται σ' ένα νέο Θεσμικό Όργανο, επιπλέον του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Πρέπει να διαδραματίζουν συμπληρωματικό ρόλο στους τομείς ευρωπαϊκής επέμβασης όπου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν έχει αρμοδιότητες; Πρέπει άραγε να συγκεντρωθούν στον καταμερισμό εξουσιών μεταξύ Ένωσης και κρατών μελών, διενεργώντας π.χ. προκαταρκτικό έλεγχο ως προς την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας;

Το τρίτο ερώτημα είναι το πώς να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και η λειτουργία των θεσμών σε μια Ευρώπη με τριάντα σχεδόν κράτη μέλη. Με ποιο τρόπο θα μπορούσε η Ένωση να καθορίσει καλύτερα τους στόχους και τις προτεραιότητές της και να εξασφαλίσει την καλύτερη εφαρμογή τους; Είναι μήπως ανάγκη να λαμβάνονται περισσότερες αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία; Πώς μπορεί να απλουστευθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία συναπόφασης Συμβουλίου-Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Μπορεί να διατηρηθεί η ανά εξάμηνο εναλλαγή των κρατών μελών στην Προεδρία της Ένωσης; Ποιο ρόλο θα έχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Τί ρόλο και τί δομή θα έχουν τα διάφορα Συμβούλια; Πώς θα ενισχυθεί η συνοχή της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής; Πώς θα ενισχυθεί η συνέργεια μεταξύ Υπατου Εκπροσώπου και αρμόδιου Επιτρόπου; Θα πρέπει να επεκταθεί περαιτέρω η εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης στα διεθνή φόρα;

Η πορεία προς ένα Σύνταγμα για τους ευρωπαίους πολίτες

Αυτή τη στιγμή, η Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από τέσσερις Συνθήκες. Οι στόχοι της, οι εξουσίες της και τα μέσα πολιτικής που διαθέτει είναι διασκορπισμένα και στις τέσσερις. Κάποια απλούστευση είναι απαραίτητη, προς το συμφέρον της διαφάνειας.

Σ' αυτή τη συνάρτηση μπορούν να τεθούν τέσσερις σειρές ερωτημάτων. Η πρώτη αφορά την απλούστευση των υπαρχουσών συνθηκών χωρίς τροποποίηση του περιεχομένου τους. Πρέπει να επανεξεταστεί η διάκριση μεταξύ των Κοινοτήτων και της Ένωσης; Τί θα γίνει με τη διαίρεση σε τρεις πυλώνες;

Ακολουθώς ανακύπτουν τα ερωτήματα τα σχετικά με την ενδεχόμενη αναδιάταξη των Συνθηκών. Πρέπει μήπως να εισαχθεί διάκριση μεταξύ μιας βασικής συνθήκης και των άλλων συμβατικών διατάξεων; Πρέπει να γίνει αντίστοιχος διαχωρισμός των κειμένων; Θα μπορούσε μήπως αυτό να οδηγήσει σε διάκριση μεταξύ διαδικασιών τροποποίησης και επικύρωσης της βασικής συνθήκης αφενός και των άλλων συμβατικών διατάξεων αφετέρου;

Επίσης πρέπει να μελετηθεί το κατά πόσον θα πρέπει να περιληφθεί στη βασική συνθήκη ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και να τεθεί το ζήτημα της προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Τέλος, τίθεται το ερώτημα μήπως αυτή η απλούστευση και αναδιάταξη θα μπορούσε να οδηγήσει εν καιρώ στη θέσπιση ενός συνταγματικού κειμένου στην Ένωση. Ποια θα μπορούσαν να είναι τα βασικά στοιχεία ενός τέτοιου Συντάγματος; Οι αξίες που καλλιεργεί η Ένωση, τα θεμελιώδη δικαιώματα και καθήκοντα του πολίτη, οι σχέσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο της Ένωσης;

III. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Για να προετοιμαστεί με όσο το δυνατόν μεγαλύτερο εύρος και διαφάνεια η επόμενη Διακυβερνητική Διάσκεψη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να συγκαλέσει μια Συνέλευση απαρτιζόμενη από τους σημαντικότερους συμμετέχοντες στη συζήτηση για το μέλλον της Ένωσης. Με τα προηγούμενα υπόψη, καθήκον αυτής της Συνέλευσης θα είναι να συζητήσει τα ουσιαστικά ζητήματα που θέτει η μελλοντική εξέλιξη της Ένωσης και να διερευνήσει τις διάφορες δυνατές λύσεις.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διόρισε τον κ. V. Giscard d'Estaing ως Πρόεδρο της Συνέλευσης και τους κ.κ. G. Amato και J.L. Dehaene ως Αντιπροέδρους.

Σύνθεση

Πέραν του Προέδρου και των δύο Αντιπροέδρων της, η Συνέλευση απαρτίζεται από 15 αντιπροσώπους των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών (έναν από κάθε κράτος μέλος), 30 μέλη των εθνικών κοινοβουλίων (δύο από κάθε κράτος μέλος), 16 μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και δύο αντιπροσώπους της Επιτροπής. Τα υποψήφια κράτη μέλη θα συμμετέχουν πλήρως στις εργασίες της Συνέλευσης. Θα αντιπροσωπεύονται στην ίδια βάση όπως και τα σημερινά κράτη μέλη (με έναν αντιπρόσωπο της κυβέρνησης και δύο του εθνικού κοινοβουλίου) και θα συμμετέχουν στις εργασίες, χωρίς όμως να μπορούν να παρακωλύσουν την τυχόν διαμορφούμενη γενική συναίνεση των κρατών μελών.

Τα μέλη της Συνέλευσης μπορούν να αντικαθίστανται από αναπληρωτές μόνον εφόσον δεν είναι παρόντα. Οι αναπληρωτές ορίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και τα τακτικά μέλη.

Το Προεδρείο της Συνέλευσης απαρτίζεται από τον Πρόεδρο της Συνέλευσης, τους δύο Αντιπροέδρους της Συνέλευσης και από εννέα μέλη (τους αντιπροσώπους όλων των κυβερνήσεων που κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης ασκούν την Προεδρία του Συμβουλίου, δύο αντιπροσώπους εθνικών κοινοβουλίων, δύο αντιπροσώπους των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και δύο αντιπροσώπους της Επιτροπής).

Ως παρατηρητές θα προσκληθούν από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή τρία άτομα μαζί με τρεις αντιπροσώπους των ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων, από την Επιτροπή των Περιφερειών, έξι αντιπρόσωποι (που διορίζονται από την Επιτροπή των Περιφερειών και προέρχονται από τις περιφέρειες, τις πόλεις και τις περιφέρειες με νομοθετική εξουσία) και ο Ευρωπαίος

Διαμεσολαβητής. Κατόπιν προσκλήσεως του Προεδρείου, θα μπορούν επίσης να λάβουν το λόγο ενώπιον της Συνέλευσης ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου και ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Διάρκεια των εργασιών

Η Συνέλευση θα πραγματοποιήσει την εναρκτήρια σύνοδο της την 1η Μαρτίου 2002, οπότε και θα ορίσει το Προεδρείο της και θα καθορίσει τον τρόπο εργασίας της. Οι εργασίες της θα ολοκληρωθούν μετά από ένα έτος, εγκαίρως ώστε ο πρόεδρος της Συνέλευσης να μπορέσει να διαβιβάσει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τα αποτελέσματά τους.

Τρόπος εργασίας

Ο Πρόεδρος θα προπαρασκευάσει την έναρξη των εργασιών της Συνέλευσης συνάγοντας τα διδάγματα από τη δημόσια συζήτηση. Το Προεδρείο θα παίζει προωθητικό ρόλο και θα ετοιμάζει μια πρώτη βάση για τις εργασίες της Συνέλευσης.

Το Προεδρείο θα μπορεί να συμβουλευέται τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τους εμπειρογνώμονες της εκλογής του σχετικά με οποιοδήποτε τεχνικό θέμα που κρίνει ότι χρειάζεται διεξοδικότερη εξέταση. Προς τούτο θα μπορεί να συγκροτεί και *ad hoc* ομάδες εργασίας.

Το Συμβούλιο θα ενημερώνεται για την πρόοδο των εργασιών της Συνέλευσης. Ο Πρόεδρος της Συνέλευσης θα εκθέτει προφορικά σε κάθε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τα σχετικά με την πορεία των εργασιών, πράγμα που θα του επιτρέπει να διαπιστώνει με την ευκαιρία τη γνώμη των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων.

Η Συνέλευση θα συνεδριάζει στις Βρυξέλλες. Οι συζητήσεις της και όλα τα επίσημα έγγραφά της θα είναι δημόσια. Η Συνέλευση θα χρησιμοποιεί τις 11 γλώσσες εργασίας της Ένωσης.

Τελικό έγγραφο

Η Συνέλευση θα μελετήσει τα διάφορα ζητήματα. Θα καταρτίσει ένα τελικό έγγραφο το οποίο θα περιλαμβάνει είτε διαφορετικές εναλλακτικές λύσεις, με καταγραφή της υποστήριξης που συγκέντρωσε καθεμία, είτε συστάσεις σε περίπτωση συναίνεσης.

Μαζί με το αποτέλεσμα των εθνικών συζητήσεων για το μέλλον της Ένωσης, το τελικό έγγραφο θα αποτελέσει την αφετηρία των συζητήσεων στη Διακυβερνητική Διάσκεψη, η οποία και θα λάβει τις τελικές αποφάσεις.

Φόρουμ

Για να διευρυνθεί η συζήτηση και να συμπράξουν σ' αυτήν όλοι οι πολίτες, θα συγκροτηθεί ένα Φόρουμ για οργανώσεις που εκπροσωπούν τη κοινωνία των πολιτών (κοινωνικοί εταίροι, οικονομικοί κύκλοι, ΜΚΟ, ακαδημαϊκοί κύκλοι κλπ.). Θα πρόκειται για διαρθρωμένο δίκτυο οργανώσεων, το οποίο θα ενημερώνεται τακτικά σχετικά με τα διαμειβόμενα στη Συνέλευση και του οποίου οι συμβολές θα προστίθενται στη συζήτηση, ενώ θα μπορεί, με διαδικασία που θα καθορίσει το Προεδρείο, να ακούγεται ή να ζητείται η γνώμη του για συγκεκριμένα ζητήματα.

Γραμματεία

Το Προεδρείο θα επικουρείται από Γραμματεία της Συνέλευσης, η οποία θα ασκείται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, με την ενδεχόμενη συμμετοχή και εμπειρογνομόνων από την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ

- A)** Στη Νίκαια και στο Γκέτεμποργκ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεσμεύθηκε να αυξήσει ταχέως την ετοιμότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να λάβει σχετική απόφαση το αργότερο κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν. Το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 21ης Σεπτεμβρίου επιβεβαίωσε το στόχο αυτό: «Η Ένωση θα επιτύχει τη μέγιστη αποτελεσματικότητα αναπτύσσοντας την ΚΕΠΠΑ και καθιστώντας ενεργή, το ταχύτερο δυνατόν, την ΕΠΑΑ».

Χάρη στη συνέχιση της ανάπτυξης της ΕΠΑΑ, στην ενίσχυση των δυνατοτήτων της, στρατιωτικών και μη στρατιωτικών, και στη δημιουργία των καταλλήλων δομών, η Ένωση είναι πλέον σε θέση να αναλαμβάνει επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων. Η ανάπτυξη των μέσων και δυνατοτήτων που θα διαθέτει η Ένωση θα της επιτρέψει να αναλαμβάνει προοδευτικά όλο και πιο περίπλοκες επιχειρήσεις. Οι αποφάσεις για την προσφυγή στη δυνατότητα αυτή θα λαμβάνονται σε συνάρτηση με τις περιστάσεις κάθε ιδιαίτερης κατάστασης, ενώ τα διαθέσιμα μέσα και δυνατότητες θα αποτελούν καθοριστικό παράγοντα.

- B)** Αυτή η ικανότητα ανάληψης δράσης απορρέει από την ουσιαστική πρόοδο που σημειώθηκε μετά από τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Κολωνίας και του Ελσίνκι.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Χάρη στις Διασκέψεις σχετικά με τις στρατιωτικές και τις αστυνομικές δυνατότητες μπόρεσε να σημειωθεί πρόοδος στην πορεία υλοποίησης των στόχων που αφορούν τις δυνατότητες. Τα κράτη μέλη διαμόρφωσαν εθελοντικές συμβολές με βάση εθνικές αποφάσεις. Η ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνατοτήτων δεν συνεπάγεται τη δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού. Τα ευρωπαϊκά κράτη μέλη του ΝΑΤΟ που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες χώρες υποψήφιες να προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανήγγειλαν πρόσθετες στρατιωτικές και αστυνομικές συμβολές μεγάλης αξίας, με στόχο τη βελτίωση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων.

ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Με βάση την εγκριθείσα πολιτική και το εγκριθέν πρόγραμμα ασκήσεων, η Ένωση άρχισε να δοκιμάζει τις δομές και τις διαδικασίες της στον τομέα των στρατιωτικών και των μη στρατιωτικών επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε δομές και διαδικασίες διαχείρισης κρίσεων που της επιτρέπουν να αναλύει και να προγραμματίζει, να αποφασίζει και, στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι αναμεμειγμένο το ΝΑΤΟ αυτό καθαυτό, να δρομολογεί και να διεξάγει στρατιωτικές επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΝΑΤΟ

Η ικανότητα για τη διαχείριση κρίσεων της Ένωσης ενισχύθηκε με την ανάπτυξη των διαβουλεύσεων, της συνεργασίας και της διαφάνειας μεταξύ των δύο οργανισμών κατά τη διαχείριση των κρίσεων στα Δυτικά Βαλκάνια.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

Συνεχίσθηκε η εφαρμογή των ρυθμίσεων με τα ευρωπαϊκά κράτη μέλη του ΝΑΤΟ που δεν ανήκουν στην Ένωση και με άλλες χώρες υποψήφιες να προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και με τον Καναδά, τη Ρωσία και την Ουκρανία.

- Γ) Προκειμένου να μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να διεξάγει επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων που θα καλύπτουν όλο το φάσμα των καθηκόντων του Πέτερσμπεργκ, συμπεριλαμβανομένων των πλέον απαιτητικών επιχειρήσεων από άποψης εύρους, προθεσμίας ανάπτυξης των δυνάμεων και βαθμού πολυπλοκότητας, ουσιαστική πρόοδος μένει να επιτευχθεί.

ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

Απαιτείται η ισόρροπη ανάπτυξη των στρατιωτικών και των μη στρατιωτικών δυνατοτήτων προκειμένου να διαχειρίζεται η Ένωση τις κρίσεις κατά τρόπο αποτελεσματικό: αυτό συνεπάγεται στενό συντονισμό μεταξύ όλων των μέσων, στρατιωτικών και μη στρατιωτικών, τα οποία διαθέτει η Ένωση.

Η ενίσχυση των στρατιωτικών δυνατοτήτων σύμφωνα με το ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την πλήρωση των κενών που έχουν εντοπισθεί, αφενός, και η εφαρμογή της πολιτικής για τη διεξαγωγή ασκήσεων, αφετέρου, θα είναι απαραίτητες προκειμένου να μπορέσει η Ένωση να διεξάγει περιπλοκότερες επιχειρήσεις συν τω χρόνω. Υπενθυμίζεται ότι είναι σκόπιμο, αφενός, να θεσπισθεί μηχανισμός ανάπτυξης των στρατιωτικών δυνατοτήτων προκειμένου, ιδίως, να αποφευχθεί κάθε άσκοπη αλληλεπικάλυψη και, αφετέρου, να λάβουν υπόψη τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη τη διαδικασία αμυντικού σχεδιασμού του ΝΑΤΟ καθώς και τη διαδικασία σχεδιασμού και εξέτασης της Σύμπραξης για την ειρήνη (Partnership for Peace).

Το Σχέδιο Δράσης στον αστυνομικό τομέα θα υλοποιηθεί προκειμένου να είναι σύντομα σε θέση η Ένωση να εκτελεί επιχειρήσεις αστυνόμευσης. Η Ένωση θα συνεχίσει τις προσπάθειές της προκειμένου να αναπτυχθούν τα μέσα για την ταχεία επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων καθώς και την υλοποίησή τους στους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας : κράτος δικαίου, δημόσια διοίκηση και πολιτική προστασία.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η Ένωση και ιδίως οι αρμόδιοι Υπουργοί θα αναζητήσουν νέες λύσεις και συνεργασίες για να αναπτυχθούν οι απαιτούμενες δυνατότητες, σύμφωνα με την παρούσα έκθεση, αξιοποιώντας τους πόρους κατά το βέλτιστο τρόπο.

ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟ ΝΑΤΟ

Η Ένωση σκοπεύει να οριστικοποιήσει τις ρυθμίσεις ασφαλείας με το ΝΑΤΟ και να συνάψει τις συμφωνίες σχετικά με τις εγγυήσεις πρόσβασης στον επιχειρησιακό σχεδιασμό της Συμμαχίας, σχετικά με το τεκμήριο διαθεσιμότητας εκ των προτέρων προσδιορισμένων μέσων και δυνατοτήτων του ΝΑΤΟ και σχετικά με τον προσδιορισμό σειράς εναλλακτικών δυνατοτήτων επιχειρησιακής διοίκησης που θα τεθούν στη διάθεση της Ένωσης. Οι συμφωνίες αυτές είναι ουσιαστικής σημασίας για την ΕΠΙΑ και θα αυξήσουν σημαντικά τις διαθέσιμες δυνατότητες της Ένωσης.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

Η πλήρης και ακέραια υλοποίηση των ρυθμίσεων της Νίκαιας με τους 15 και τους 6, η πρόσθετη συμβολή τους στις μη στρατιωτικές και τις στρατιωτικές δυνατότητες και η συμμετοχή τους σε επιχείρηση διαχείρισης κρίσεων ανάλογα με τις ρυθμίσεις αυτές (ιδίως με τη σύσταση σε περίπτωση επιχειρήσεων Επιτροπής Συνεισφερόντων) θα ενισχύσουν ουσιαστικά τις επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η εξαιρετική σοβαρότητα της κατάστασης θέτει τους πάντες ενώπιον των ευθυνών τους : η κατάπαυση της βίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Η ειρήνη μπορεί να βασιστεί μόνο στις αποφάσεις 242 και 338 των Ηνωμένων Εθνών και :

- στην επιβεβαίωση και την πλήρη αναγνώριση του αμετάκλητου δικαιώματος του Ισραήλ να ζει ειρηνικά και με ασφάλεια εντός διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων,
- στην εγκαθίδρυση ενός βιώσιμου, ανεξάρτητου και δημοκρατικού παλαιστινιακού κράτους καθώς και στον τερματισμό της κατοχής των παλαιστινιακών εδαφών.

Για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και για την εξάλειψη της τρομοκρατίας, όπως και για την οικοδόμηση της ειρήνης, το Ισραήλ χρειάζεται ως εταίρο την Παλαιστινιακή Αρχή και τον εκλεγμένο Πρόεδρό της Γιάσερ Αραφάτ. Η ικανότητά του να καταπολεμήσει την τρομοκρατία δεν πρέπει να αποδυναμωθεί. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Παλαιστινιακή Αρχή να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την πρόληψη των τρομοκρατικών πράξεων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπενθυμίζει τις ακόλουθες δεσμεύσεις που ζητούνται από τα μέρη :

- από την Παλαιστινιακή Αρχή : εξάρθρωση των τρομοκρατικών δικτύων «Χαμάς» και «Ισλαμική Τζιχάντ», καθώς και σύλληψη και ποινική δίωξη όλων των υπόπτων· δημόσια έκκληση, στην αραβική γλώσσα, για τον τερματισμό της ένοπλης «αντιφάντα»,
- από την ισραηλινή κυβέρνηση : απόσυρση των στρατιωτικών της δυνάμεων και τερματισμό των εκτελέσεων χωρίς δίκη· άρση των αποκλεισμών και όλων των περιορισμών που επιβάλλονται στον παλαιστινιακό λαό· πάγωμα των εποικισμών και παύση των επιχειρήσεων που στοχεύουν παλαιστινιακές υποδομές.

Για την υλοποίηση αυτών των δεσμεύσεων απαιτείται αποφασιστική δράση από την πλευρά τόσο της Παλαιστινιακής Αρχής όσο και του Ισραήλ.

Η άμεση και άνευ όρων εφαρμογή του σχεδίου Τένετ για κατάπαυση του πυρός και των συστάσεων της Επιτροπής Μίτσελ αποτελεί τη μόνη οδό για την επανέναρξη του πολιτικού διαλόγου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει πεπεισμένη ότι η δημιουργία ενός αμερόληπτου μηχανισμού εποπτείας θα εξυπηρετούσε τα συμφέροντα των μερών. Είναι διατεθειμένη να συμμετάσχει ενεργά σε έναν τέτοιο μηχανισμό.

Είναι απαραίτητη και επείγουσα η ανάληψη αποφασιστικής και συντονισμένης δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα Ηνωμένα Έθνη, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Ρωσική Ομοσπονδία, καθώς και με τις άμεσα ενεχόμενες αραβικές χώρες. Για το σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέθεσε στον Υπατο Εκπρόσωπο Χαβιέρ Σολάνα να συνεχίσει τις κατάλληλες επαφές.

Η Ένωση προσδίδει μεγάλη σημασία σε ένα πρόγραμμα οικονομικής ανάκαμψης που θα επικεντρώνεται στην Παλαιστίνη, ως ενθάρρυνση για την Ειρήνη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει τις προσπάθειές της ώστε τα δύο κράτη, το Ισραήλ και η Παλαιστίνη, να μπορούν να συμβιώσουν με ειρήνη και ασφάλεια.

Η ειρήνευση στη Μέση Ανατολή δεν θα μπορέσει να είναι ολοκληρωτική παρά μόνον εάν περιλαμβάνει τη Συρία και τον Λίβανο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΛΑΚΕΝ**

- Έγγραφο στρατηγικής και έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο κάθε υποψήφιας χώρας προς την κατεύθυνση της προσχώρησης
([14117/01](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Γενικές Υποθέσεις) της 10ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με τη διεύρυνση
([15059/01 + REV 1 \(en\)](#))
- Έκθεση της Προεδρίας σχετικά με τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά τις επιθέσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες
([14919/1/01 REV 1](#))
- Έκθεση της Προεδρίας για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΠΑΑ)
([15193/01 + COR 1 \(de\) + COR 2 \(en\)](#))
- Έκθεση της Προεδρίας για την αξιολόγηση των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε
([14926/01 + COR 1 \(fr\) + COR 2 \(it\)](#))
- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εξαμηνιαία ενημέρωση του πίνακα αποτελεσμάτων για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τη δημιουργία χώρου "ελευθερίας, ασφαλείας και δικαιοσύνης" στην Ευρωπαϊκή Ένωση (δεύτερο εξάμηνο 2001)
([13554/01](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Εσωτερική αγορά, Καταναλωτές και Τουρισμός) για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας
([14866/01](#))
- Έκθεση της Επιτροπής για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας
([13235/01](#))
- Έκθεση της Προεδρίας όσον αφορά την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου
([14943/01 + COR 1 \(fr, es\)](#))
- Έκθεση του Συμβουλίου (ECOFIN) για την οικονομική κατάσταση
([15232/01](#))

- Έκθεση του Συμβουλίου (ECOFIN) προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τη φορολόγηση των εισοδημάτων από αποταμιεύσεις
(15325/01 + COR 1 (fr) + COR 2 (de) + COR 3 (en))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τους βασικούς περιβαλλοντικούς δείκτες για την αειφόρο ανάπτυξη εν όψει της παρακολούθησης της προόδου στην εφαρμογή της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
([14589/01 + COR 1 \(en\)](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Περιβάλλον) για τη στρατηγική της αειφόρου ανάπτυξης (περιβαλλοντικές πτυχές μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ)
([15280/01](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Περιβάλλον) για τη διεθνή περιβαλλοντική διαχείριση
([15281/01](#))
- Κοινή έκθεση (Συμβουλίου/Επιτροπής) για την απασχόληση 2001
([13421/01](#))
- Απόφαση του Συμβουλίου (Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική) σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές των κρατών μελών για την απασχόληση το 2002
([14912/01 + COR 1 \(en\)](#))
- Σύσταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών των κρατών μελών για την απασχόληση
([14911/01](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Απασχόληση/Κοινωνική Πολιτική) : Κοινωνική πολιτική και πολιτική απασχόλησης : ένα πλαίσιο για την επένδυση στην ποιότητα (Δείκτες ποιότητας της απασχόλησης)
([14913/01 + ADD 1](#))
- Ανακοίνωση της Επιτροπής : Πολιτική απασχόλησης και κοινωνική πολιτική : ένα πλαίσιο για την επένδυση στην ποιότητα - Έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης
([14263/01](#))
- Κοινή έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας και της Οικονομικής Επιτροπής για τους στόχους και τις μεθόδους εργασίας στον τομέα των συντάξεων
([14098/01 + COR 1 \(nl\)](#))
- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις αναμενόμενες εξελίξεις της κοινωνικής προστασίας στα πλαίσια μιας μακροπρόθεσμης προοπτικής : ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις
([10672/01](#))
- Έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας για τους δείκτες στον τομέα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
([13509/01 + ADD 1 REV 2](#))

- Κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την κοινωνική ενσωμάτωση
([15223/01 + COR 1 \(it\) + COR 2 \(fr\) + COR 3 \(fi\) + ADD 1 + ADD 2](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική) όσον αφορά την πρόταση κανονισμού σχετικά με το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης : παράμετροι για τον εκσυγχρονισμό του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71
([15045/01 + COR 1 \(en\)](#))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική) όσον αφορά την πρόταση κανονισμού για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης : επέκταση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 στους υπηκόους τρίτων κρατών (νομική βάση)
([15056/01](#))
- Ανακοίνωση της Επιτροπής : Άρθρο 299 § 2 : Εφαρμογή της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες (ΕΑΠ) - Απολογισμός προόδου εργασιών και πρόγραμμα εργασίας, με ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
([15246/01](#))
- Έκθεση της Ομάδας Mandelkern σχετικά με τη διοικητική απλούστευση
([14654/01](#))
- Ανακοίνωση της Επιτροπής «Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος»
([15225/01](#))
- Έκθεση της Επιτροπής : βελτίωση της νομοθεσίας 2001
([15181/01](#))
- Προετοιμασία του Συμβουλίου για τη διεύρυνση : Προσωρινή Έκθεση του Γενικού Γραμματέα/Υπατου Εκπροσώπου
([15100/01](#))
- Έκθεση του Συμβουλίου (Γενικές Υποθέσεις) σχετικά με την εφαρμογή της κοινής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ουκρανία
([15195/01](#))